

To bi bilo pa za največi del močvirja uže izdaten dobiček, ki bi dajal prebivalcem močvirja dovolj spodbude, vspešno se poprijeti obdelovanja.

Nihče ne more dvomiti, da se ne bode vsaj 8 do 10 let potrebovalo, predno bode šota izkopana na onih krajih, ki se bodo izsušili s tem ponižanjem najviše vode; ravno to je pa tisti čas, v katerem bi se lahko prenehalo z deli pri onem kosu Ljubljani, kar jo teče skozi mesto.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Coroninijev klub pri obravnavi nove šolske postave.

Coroninijev klub imenuje se „liberalno središče“ ali „levo središče“.

Ko se je preteklo jesen ta klub osnoval, obsojevali so ga levičarji in zasramovali, rekoč, da nima ne programa ne tudi zadostnega števila udov, tedaj tudi ne pomena v zborničnih bojih.

Zbornična desnica gledala je hladno to novo snov, pozna zadosti grofa Coroninija in tudi one gospode, kateri so se mu pridružili, zato je pa tudi čakala dejanj novega kluba; prej ni imela vzroka soditi ga. — In nekaj dejanja njegovega pokazalo se je v budgetni razpravi, govoril je Coronini nekaj o programu klubovem, in klub glasoval je za budget. — Da bode tako, se ni nikdar dvomilo; ker znano je, da se Coronini čuti poklicanega, prevzeti svoj čas dedšino grofa Taaffe-a; ako to sploh misli, mora zmiraj in brez pomisleka glasovati za vsa tako imenovana državna vprašanja.

Druga prilika, roge pokazati, dana je bila pri šolski postavi. — Tukaj šlo je v prvi vrsti za veliko politično vprašanje, v drugi vrsti še le za kulturno, oziroma versko. — Dolgo se ni čulo, na katero stran se bode obrnil klub Coroninijev. Oni, ki so ga dobro sodili, mislili so, da bode nekaj udov glasovalo zoper postavo, večidel pa da se ne bode vdeležil, in tako švigal klub na levo, ne da bi v svoji večini nasprotoval desnici.

Pokazalo se je, da so taki preroki Coroninijev klub sodili predobro, posebno ako so ga smatrali za tajnega zaveznika sedanje vlade. — Postopanje Coroninijevcev pri šolski postavi dalo jim je prav jasni pečat odločnega nasprotstva sedanje vlade.

Pokazalo se je, da je Coronini in njegov klub, izrekoma vsi merodajniši udje njegovi, zmiraj in zanesljiv zaveznik združene levice, in da to hoče tudi vselej pokazati, kedar bi se šlo za to, da se razruši zbornična večina, ali pa, da se vladi delajo težave ali zapreke s končnim namenom doseči odstop sedanje vlade.

Grof Taaffe se je tedaj koj pri prvi priliki nedvornjivo prepričal, da v klubu Coroninijevem nima one srednje stranke, o kateri se je svoj čas zmiraj govorilo, temveč da tiče v nji ravno najodločnejši njegovi nasprotniki, kateri bi mu prej nevarni postali, kakor izrečeni levičarji, posebno tedaj, ako bi se sedanja vlada kdaj še tako motila in hotela Coroninijevce prištevati k svojim prijateljem.

Ali bode sedanja vlada sprevidela, pri čem je s Coroninijem? Ali bi vendar enkrat storila konec sedanjemu gospodarstvu na Primorskem, od koder ji prihajajo uže od nekdanj — le nasprotniki!

Naši dopisi.

Iz Slatine v Rumuniji. — Gospod E. Kramar, popotni učitelj kmetijstva v Ljubljani, je dal na svetlo spis pod naslovom: „Musterplan für landwirthschaftliche Bauten für Krain“.

Dasi me tudi jako veseli, da gospod Kramar kot mlad kmetovalec za blagor dežele v napredovalnem smislu deluje, vendar bi želel, da bi bil on, kot nov delavec na gospodarsko-literarnem polju, tudi vire zaznamoval, iz katerih je zajemal; in to tem več, ker je v svojem spisu večinoma tekst, popolnoma pa načrte iz mojega dela 1876/78 prepisal.

Gospod Kramar je pač memogredé na 4. strani naredil opazko: Glej stran 12 dela: „Die landwirthschaftlichen Bauten von Arthur von Hohenbruck 1878.“ Vendar pa gospod Kramar ni mogel lahko prezreti, kar je na 1. strani istega dela z raztegnenimi črkami tiskano, kjer namreč gospod Hohenbruck sam pravi: Za Kranjsko je to delo zvršil gospod Franc Schollmayr, ud centralnega odbora v Ljubljani.

Te načrte iz pl. Hohenbruck-ovega dela, list 12, 13, 14, katere je gospod Kramar porabil, so mi naredili l. 1876. kot izkušeni strokovnjaki, mnogočislani gospodje: za Bohinj župnik Janez Mesar, za Kočevje oskrbnik gozda Ernest Faber, za Metliko fužinarski vodja Ant. Homač, za okolico ljubljansko in močvirje mestni tesarski mojster Gvajec. Posnetek in risarsko delo sem jaz sam plačal.

Ti gospodje so bili tudi naznanjeni. Tudi nisem nikoli pohvalnih pisem in priznanj, katere sem vsled pomoči svojih vrlih in inteligentnih sodelavcev kranjskih (ki jih nikoli ne bodem pozabil) od vis. ministerstva prejel, za-se ohranil, marveč sem take dekrete, prepisane, vselej omenjenim gospodom s posebno hvalo pošiljal, kar je tudi centralni odbor meni nasproti preprijazno storil. Kot ud centralnega odbora sem skozi 12 let s pomočjo spretnih gospodov sodelavcev veliko število del dovršil, katera so za deželo kranjsko jako važna, tako, da bi se še marsikaj iz njih posneti dalo, ako le volje in razuma ne manjka.

Fran Schollmayr.

Z Dunaja 7. maja. — Še ves pretekli teden razlegali so se hudo brenčeči glasovi po pred tednom končani šolski razpravi. Levica zbornična naročila si je še toliko kadila iz krogov svojih pristašev, da bi se bila šolska razprava gotovo nadaljevala še zunaj zbornice do prihodnje jeseni, ako bi ne bila vlada in pa najviša moč v državi modro za to skrbela, da je uže četrti dan po sklenjenem načrtu postave v zbornici oni sklep postal postava vsled najvišega potrjenja.

Da se je to zgodilo nenavadno hitro in da se je najviše potrjenje tudi nemudoma razglasilo, je nedvornjivo znamenje popolnega soglasja krone, vlade in večine obeh zbornic; iz tega se pa tudi razvidi trdo stanje sedanje vlade.

Obravnave državnega zbora preteklega tedna obsegajo celo dolgo vrsto manjih pa zelo važnih postav. Sprejeta je bila med drugimi postava za napravo železnice s Harpelj v Trst in pa naredba, po kateri ima država pravico voziti po južni železnici iz Ljubljane do Divače, se ve da proti primerni odškodnini. S tem je sprejeta neposredna zveza državnih železnic od Dunaja do Trsta, in dana jej je moč, vožnino po teh železnicah vrediti po potrebah kmetijstva in trgovine.

Enako sprejela se je tudi postava za napravo pomenljivega dela dalmatinske železnice; tudi za Šlezko sprejela se je lokalna železnica; na vrsto pa pridete jutri še dve važni postavi, namreč: postava o skladbi zemljišč, pri kateri se bode zbornica poslancev pri-